

ПРИЧИНИ ІСНУВАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ В НАШОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Стеценко Л., студентка гр. Ю-74

Злочинність серед неповнолітніх – це дуже актуальна проблема будь-якого суспільства. Не оминає вона і Україну. Статистичні дані МВС України свідчать, що в середньому, кожне четверте правопорушення вчиняється молодими особами віком до 21 року. Правоохоронні органи дедалі частіше фіксують непоодинокі випадки залучення підлітків до організованої злочинної діяльності.

Більше половини злочинів, вчинених неповнолітніми, належать до категорії тяжких. Фахівці стверджують, що останнім часом неповнолітні дуже рано набувають досвіду антисоціальної, протиправної поведінки. Йдеться про неабияке “омолодження” сучасної злочинності в Україні. Такий стан справ є вкрай недопустимим, якщо йдеться про демократичний розвиток суспільства та належне виховання потенціалу нації в дусі поваги до норм права і моралі. Слід визнати, що є чимало проблем у налагодженні роботи з профілактики серед цієї категорії осіб та їх соціального захисту.

Причини появи злочинності серед неповнолітніх можуть бути схожими з тими, що обумовлюють злочинність серед дорослих. На даний час це може бути економічна криза, що не дає можливості нормального існування. Але що стосується злочинності неповнолітніх, то причини її появи мають окрему специфіку, яка впливає з самого віку злочинця та його психологічних особливостей. Такими детермінантами можна вважати нестабільність і негативність стосунків у сім'ї, неналежне виховання в школі, “вплив вулиці” тощо.

Що ж насправді штовхає несформовану особистість на злочин? Одні шукають причину у недостатньому рівні освіти, виховання та уваги з боку батьків. Інші – у згубному захопленні комп'ютерними іграми та Інтернетом, яким діти приділяють найбільше свого вільного часу, і швидше за все, не помиляються ні перші, ні останні.

Виховання в сім'ї відіграє дуже важливу роль в житті кожної людини. Але ж в наш час досить багато сімей, що не можуть забезпечити належного рівня сімейного виховання і в яких створюються передумови для негативного формування особистості.

Особливо непокоїть значна кількість розлучень. За статистичними даними в Україні кожен другий-третій шлюб розпадається. Крім того більше половини шлюбів – невдалі, нестійкі. І незважаючи на те, що сім'я зберігається, в значній кількості сімей спостерігаються стійкі конфліктні ситуації, що виникають внаслідок зловживання батьками спиртними напоями, невміння будувати взаємостосунки між собою та з дітьми, розбіжності у поглядах на ряд важливих сімейних проблем, непідготовленості до подружнього життя, педагогічної неосвіченості. Все це призводить до сімейної

дезорганізації, нестабільності у взаємостосунках та породжує дитячу бездоглядність, формалізм у ставленні до дитини, зайнятість батьків власними проблемами, відсутність емоційної підтримки і допомоги дитині. Дослідженнями встановлено, що 75 % неповнолітніх правопорушників, що скоїли тяжкі насильницькі злочини вийшли з сімей, де був низьким авторитет батька, де мали місце пияцтво, сварки, грубість, сімейна дезорганізація.

Незважаючи на вимоги ст. 62 Закону України “Про телебачення і радіомовлення”, яка забороняє розповсюджувати передачі та програми, які можуть зашкодити фізичному, інтелектуальному і духовному розвитку неповнолітнього, на наших екранах все частіше можна побачити сцени жорстокості, насильства, агресії, які негативно впливають на психіку неповнолітніх.

Криваві бійки та смерть стали для підростаючого покоління звичними. Годинами просиджуючи перед екраном телевізора, дитина перестає розуміти чужий біль, убивство для неї стає чимось повсякденним.

Що ж до комп’ютерних ігор, то не секрет, що найпопулярнішими є “стріляли”, вбивства в яких скоює головний герой – персонаж позитивний. Вдосталь награвшись у війну й надивившись фільмів жахів, сучасні діти не бояться смерті, вона стає для них не більш ніж грою, адже погляди людини формуються лише на підставі досвіду.

Некращим чином на злочинність неповнолітніх впливає і існуюча на тепер судова практика щодо поблажливого ставлення до призначення покарання неповнолітнім особам. Це також створює у зазначених осіб відчуття вседозволеності.

Розглянувши все вищенаведене ми розуміємо, що проблема злочинності неповнолітніх повинна вирішуватись. Але ж яким чином можна це зробити?

Необхідно сформувати у всіх навчальних закладах банки даних на підлітків, схильних до правопорушень, забезпечити проведення з ними індивідуальної психологічної педагогічної роботи; створювати та розповсюджувати рекламні, інформаційно-правові, методичні матеріали для дітей про здоровий спосіб життя та запобігання правопорушенням, дитячій злочинності, бездоглядності. Також засобам масової інформації необхідно активніше проводити пропаганду правомірної та позитивної поведінки, висвітлювати справжні людські цінності, найважливіші пріоритети життя, тощо.

Наук. керівник - Харченко В. Б., канд. юрид. наук